

Vergaderjaar 1991-1992

21 073

Bepalingen met betrekking tot het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek)

Nr. 74

AMENDEMENTEN VAN HET LID FRANSSEN

Ontvangen 18 februari 1992

De ondergetekende stelt de volgende amendementen voor:

I

Hoofdstuk 6A, titel 1 en 2, wordt vervangen door:

HOOFDSTUK 6A. SECTOREN

TITEL 1. ALGEMENE BEPALING

Artikel 6a.1. Sectoren

1. Een instelling voor hoger onderwijs, genoemd in de bijlage van deze wet, omvat een of meer van de volgende sectoren:

- a. onderwijs;
- b. landbouw en natuurlijke omgeving;
- c. natuur;
- d. techniek;
- e. gezondheidszorg;
- f. economie;
- g. recht;
- h. gedrag en maatschappij;
- i. taal en cultuur.

2. Een in artikel 1.8 bedoelde andere instelling voor hoger onderwijs kan een of meer van de in het eerste lid genoemde sectoren omvatten.

TITEL 2. TOEWIJZING EN ONTNEMING SECTOREN BEKOSTIGDE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS

Artikel 6a.2. Besluiten omtrent toewijzing en ontneming sectoren

1. Besluiten omtrent toewijzing en ontneming van sectoren betreffende de in de bijlage van deze wet genoemde instellingen voor hoger onderwijs worden genomen door Onze minister.

2. Bij zijn besluit omtrent toewijzing houdt Onze minister rekening met:

- a. de maatschappelijke behoeften aan onderwijs en, voor zover het universiteiten betreft, mede aan onderzoek in die sector,
- b. een doelmatige taakverdeling tussen de instellingen, en
- c. de eigen plaats van de instelling binnen het geheel van de voorzieningen op het gebied van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

3. Een besluit tot ontneming van een sector kan uitsluitend worden genomen indien:

- a. zich ten aanzien van een of meer van de gronden waarop de toewijzing van de sector berust na die toewijzing aanmerkelijke wijzigingen hebben voorgedaan,
- b. de kwaliteit van het onderwijs of het onderzoek dan wel beide binnen die sector duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
- c. met betrekking tot een aanmerkelijk gedeelte van de sector toepassing is gegeven aan artikel 6a.3, dan wel
- d. niet of niet meer wordt voldaan aan hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald ten aanzien van de kwaliteitszorg, het onderwijs, de examens en de promoties en de vooropleidingseisen.

Artikel 6a.3. Besluiten omtrent ontneming onderdelen sectoren

Onze minister kan besluiten tot ontneming van een onderdeel van een sector dat de desbetreffende in artikel 6a.2, eerste lid, bedoelde instelling voor hoger onderwijs verzorgt dan wel voornemens is te verzorgen, indien:

- a. de kwaliteit van het onderwijs of het onderzoek dan wel van beide in dat onderdeel duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
- b. dat onderdeel in redelijkheid moet worden geacht niet te behoren tot de toegewezen sector, dan wel
- c. de verzorging van dat onderdeel, gelet op het geheel van de voorzieningen op het gebied van hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, ondoelmatig is.

Artikel 6a.4. Procedure toewijzing en ontneming sectoren

1. Het besluit tot toewijzing, bedoeld in artikel 6a.2, tweede lid, kan slechts worden genomen op het desbetreffende verzoek van het instellingsbestuur.

2. Onze minister besluit omtrent de toewijzing binnen zes maanden na de vaststelling van het hoger onderwijs- en onderzoekplan dat volgt op het ontwikkelingsplan waarin het in het eerste lid bedoelde verzoek is opgenomen. Bij zijn besluit houdt hij rekening met de voornemens, neergelegd in het eerstbedoelde plan.

3. Onze minister besluit omtrent de in artikel 6a.2, derde lid, bedoelde ontneming van een sector niet eerder dan zes maanden na de vaststelling van het hoger onderwijs- en onderzoekplan waarin die ontneming is aangekondigd.

4. De ontneming van een sector of onderdeel daarvan op de grond bedoeld in artikel 6a.2, derde lid onder b of d, onderscheidenlijk artikel 6a.3, onder a, wordt in het hoger onderwijs- en onderzoekplan niet aangekondigd dan nadat Onze minister aan het desbetreffende instellingsbestuur een waarschuwing heeft gegeven, inhoudende dat hij voornemens is die aankondiging te doen, onder bepaling van een termijn waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet zijn gegeven en desgevenst overleg met hem dienaangaande plaats kan vinden.

5. Bij zijn besluit tot toewijzing van een sector dan wel tot ontneming

van een sector of een onderdeel daarvan bepaalt Onze minister het tijdstip waarop die toewijzing, onderscheidenlijk ontneming van kracht wordt.

TITEL 3. AANWIJZING EN INTREKKING AANWIJZING SECTOREN NIET-BEKOSTIGDE INSTELLINGEN VOOR HOGER ONDERWIJS

Artikel 6a.5. Besluiten omtrent aanwijzing sectoren

1. Het besluit omtrent aanwijzing van een sector aan een andere dan een in de bijlage van deze wet genoemde instelling voor hoger onderwijs wordt genomen door Onze minister.

2. Het besluit tot aanwijzing wordt niet genomen dan nadat ten genoegen van Onze minister door het instellingsbestuur het bewijs is geleverd van voldoende kwaliteit van de desbetreffende onderwijsactiviteiten alsmede het bewijs dat is voldaan aan de in artikel 1.9, tweede onderscheidenlijk derde lid, bedoelde voorwaarde.

Artikel 6a.6. Besluiten omtrent intrekking aanwijzing sectoren of onderdelen daarvan

1. Onze minister kan besluiten tot intrekking van de aanwijzing van een onderdeel van een op grond van artikel 6a.5, eerste lid, aangewezen sector dat de desbetreffende instelling voor hoger onderwijs verzorgt dan wel voornemens is te verzorgen indien:

- a. de kwaliteit van het onderwijs in dat onderdeel duurzaam onvoldoende moet worden geacht, dan wel
- b. dat onderdeel in redelijkheid moet worden geacht niet te behoren tot de aangewezen sector.

2. Onze minister kan een besluit tot aanwijzing van een sector intrekken indien:

- a. de kwaliteit van het onderwijs in die sector duurzaam onvoldoende moet worden geacht,
- b. met betrekking tot een aanmerkelijk gedeelte van de sector toepassing is gegeven aan het eerste lid, dan wel
- c. niet of niet meer wordt voldaan aan de in artikel 1.9, tweede onderscheidenlijk derde lid, bedoelde voorwaarde.

Artikel 6a.7. Procedure aanwijzing en intrekking aanwijzing

1. Het in artikel 6a.5, eerste lid, bedoelde besluit tot aanwijzing van een sector kan slechts worden genomen op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek van het instellingsbestuur.

2. Onze minister besluit omtrent de aanwijzing van een sector niet dan nadat overleg is gepleegd met de besturen van de instellingen voor hoger onderwijs die dezelfde sector omvatten, en het advies van de Onderwijsraad is ingewonnen.

3. Onze minister besluit tot intrekking van de aanwijzing van een sector of een onderdeel van de sector niet dan nadat het advies van de Onderwijsraad is ingewonnen.

4. Indien Onze minister voornemens is toepassing te geven aan het derde lid, geeft hij een waarschuwing aan het instellingsbestuur, onder bepaling van een termijn waarbinnen aan die waarschuwing gevolg moet zijn gegeven en desgewenst overleg met hem dienaangaande plaats kan vinden.

II

Artikel 6a.14 wordt als volgt gewijzigd:

A. het eerste lid wordt vervangen door:

1. Onze minister beëindigt de registratie van een opleiding indien het instellingsbestuur te kennen heeft gegeven dat de instelling de opleiding niet langer zal verzorgen.

B. in het tweede lid vervalt «, onder a».

III

In artikel 6a.15, eerste lid, vervalt «De artikelen 6a.3 en 6a.7 zijn niet van toepassing.».

IV

Na artikel 7.1a wordt een nieuw artikel 7.1b ingevoegd, luidende:

Artikel 7.1b. Onderwijsaanbod

Het instellingsbestuur neemt bij de instelling van nieuwe opleidingen en de beëindiging van bestaande opleidingen in acht een doelmatige taakverdeling tussen de instellingen, gelet op het geheel van de voorzieningen op het gebied van het hoger onderwijs.

Toelichting

In het spanningsveld tussen een zoveel mogelijk zich zelf regulerend stelsel van hoger onderwijs enerzijds en anderzijds een voor een landelijk gespreid maar samenhangend stelsel van hoger onderwijsvoorzieningen verantwoordelijke overheid, is het noodzakelijk dat reeds bij de inrichting van het stelsel rekening wordt gehouden met eisen van doelmatigheid en met waarborgen voor een adequaat functioneren van het stelsel. Daarvoor is het nodig dat het aangrijpingspunt voor de bekostiging van instellingen wordt gelegd op een zo hoog mogelijk aggregatieniveau, zodat detailbemoeienis van de overheid achterwege blijft en voorts dat de instellingen bij het bepalen van hun onderwijsaanbod de naar het oordeel van de verantwoordelijke overheid noodzakelijke samenhang en landelijke spreiding als referentiekader hanteren.

De in het oorspronkelijke ontwerp gepresenteerde sectorindeling vormt daarvoor een belangrijk middel.

Daarmede wordt de beleidsvrijheid van de instellingen niet onnodig of op onverantwoorde wijze beperkt. Binnen de toegewezen sectoren kunnen zij immers elk aanbod verzorgen en kunnen zij de programmeervrijheid optimaal benutten.

Langs deze weg wordt een evenwichtige afstemming bereikt tussen instellingsautonomie en overheidsverantwoordelijkheid.

Met de herinvoering van het sectorbegrip op de aangegeven wijze, wordt tevens duidelijk dat de minister van onderwijs en wetenschappen in geval van ondoelmatigheid niet marginaal toetst, maar over een discretionaire bevoegdheid beschikt. De besluiten terzake van de minister blijven onderhevig aan Kroonberoep onverlet de parlementaire controle.

Franssen